

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚ/ΜΙΑΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΔΡΑΜΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ

Δράμα, 04-08-2023

ΠΡΟΣ: Όπως ο ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Ταχ. δ/ση.: Διοικητήριο, 66133 ΔΡΑΜΑ
Πληροφ.: Κων/νος Σίμογλου
Τηλ.: 25213-51247
Φαξ: 25213-51204
Ηλ. ταχ.: pfedaokdramas@vivaldi.net
Ιστοχώρος: <https://planthealthdrama.wordpress.com>

ΘΕΜΑ: Σύνδρομο πρόωρης γήρανσης βαμβακιού

ΣΧΕΤ.: Σύνδρομο της πρόωρης γήρανσης: [Ενημερωτικό φύλλο, ΔΑΟΚ Δράμας, 2021](#) (αναρτημένο στον ιστοχώρο του Τμ. ΠΦΕ)

Σάς ενημερώνουμε ότι έχει διαπιστωθεί η εκδήλωση σποραδικών συμπτωμάτων του συνδρόμου πρόωρης γήρανσης σε καλλιέργειες βαμβακιού ήδη από τις 17-07-2023. Σε πρόσφατους μακροσκοπικούς ελέγχους σε βαμβακοκαλλιέργειες (03-08-2023) εντοπίστηκε η εμφάνιση προσβολών από μύκητες αλτερνάριας (*Alternaria macrospora*, *A. alternata*). Πρόκειται για παράσιτο αδυναμίας που προσβάλλει φυτά με συμπτώματα πρόωρης γήρανσης, λόγω μειωμένης άμυνας εξαιτίας της καταπόνησης των φυτών.

Πρόκειται για διαταραχή της φυσιολογίας του βαμβακιού που οφείλεται σε αδυναμία κάλυψης των αναγκών σε κάλιο. Η κάψα («καρύδι») είναι ο κύριος αποδέκτης του καλίου. Το επαρκές κάλιο είναι απαραίτητο για την ανάπτυξη της ίνας και των σπερμάτων, την υδατική οικονομία και το γέμισμα της κάψας. Συνθήκες που προκαλούν καταπόνηση στην καλλιέργεια (υδατική καταπόνηση, ασφυξία, υψηλές θερμοκρασίες κλπ.) συμβάλλουν στη μειωμένη λειτουργία του ριζικού συστήματος.

Τα συμπτώματα εκδηλώνονται στα νεότερα φύλλα ως μεσονεύρια ερυθρίαση αρχικώς, ξήρανση και απόπτωση. Τα φυτά μπορεί να αποφυλλωθούν πλήρως στο ανώτερο μισό τμήμα τους. Συνηθέστερα, τα συμπτώματα εκδηλώνονται σε εδάφη ελαφράς μηχανικής σύστασης, φτωχά σε κάλιο, ιδίως μετά την έναρξη καρπόδεσης και υπό δυσμενείς καιρικές συνθήκες, όπως υψηλές θερμοκρασίες και υδατική καταπόνηση. Ωστόσο, μπορεί να εκδηλωθεί ακόμη και σε επαρκώς εφοδιασμένα με κάλιο εδάφη.

Το σύνδρομο συνοδεύεται από δευτερογενείς μυκητολογικές προσβολές στα φύλλα από τους μύκητες *Alternaria alternata* ή *Alternaria macrospora*.

Εξαιτίας της γενικευμένης οψιμότητας που καταγράφεται στις βαμβακοκαλλιέργειες κατά την τρέχουσα καλλιεργητική περίοδο, όπου κατά γενική εικόνα βρίσκονται στο μέγιστο της άνθησης, οι καλλιεργητές θα πρέπει να καλύψουν διαφυλλικώς τις τρέχουσες, μεγάλες ανάγκες σε εφοδιασμό με κάλιο των φυτών.

Συνιστάται διαφυλλική χορήγηση καλίου, ιδίως σε αγρούς με γνωστό ιστορικό. Άμεση εφαρμογή καλιούχου διαφυλλικής λίπανσης σε περίπτωση εντοπισμού συμπτωμάτων σε αγρούς χωρίς ιστορικό. Στις συγκεκριμένες περιπτώσεις κρίνεται ωφέλιμη η ταυτόχρονη εφαρμογή φυτοδιεγέρτη φυκών για την

υποστήριξη της καρποφορίας, την υποβοήθηση συσσώρευσης θρεπτικών στοιχείων στη φυλλική επιφάνεια των φυτών και την άμβλυση των συνεπειών καταπόνησης από υψηλές θερμοκρασίες.

**ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ
Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ**

ΣΑΡΙΓΚΟΛΗ ΙΩΑΝΝΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΠΡΟΣ:

1	Φυτοφαρμακεία Π.Ε. Δράμας
2	Συνταγογράφοι Π.Ε. Δράμας
3	Καλλιεργητές Π.Ε. Δράμας (βάσει λίστας αποδεκτών)

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων Δ/ση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής Τμήμα Προστασίας Φυτών Συγγρού 150, 176 71 ΚΑΛΛΙΘΕΑ
2	Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης α) Γεν. Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής, Δημοκρατίας 1, 69100 ΚΟΜΟΤΗΝΗ β) Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας Περιφέρειας Π.Α.Μ.Θ., Δημοκρατίας 1, 69100 ΚΟΜΟΤΗΝΗ
3	Δήμοι Δράμας, Δοξάτου, Κάτω Νευροκοπίου, Παρανεστίου, Προσοτσάνης Ηλεκτρονική αποστολή
4	Π.Κ.Π.Φ.Π. & Φ.Ε. Καβάλας Άγ. Λουκάς – Τέρμα Αμυνταίου, Τ.Θ. 1235, 651 10 ΚΑΒΑΛΑ
5	ΓΕΩΤ.Ε.Ε. – Παράρτημα Αν. Μακεδονίας geoteeam@otenet.gr - Με την παράκληση να ενημερώσει τα μέλη του.
6	Εσωτερική διανομή Τμήμα Φυτικής και Ζωικής Παραγωγής, Δ.Α.Ο.Κ. Δράμας

Συμπτώματα τού συνδρόμου πρόωρης γήρανσης βαμβακιού

Νεαρό φύλλο βαμβακιού με μεσονεύρια ερυθρίαση. Πρόδρομο σύμπτωμα τού συνδρόμου πρόωρης γήρανσης (©: Τμήμα ΠΦΕ, 17-07-2023).

Νεκρωτικές κηλίδες οφειλόμενες σε προσβολή από τον μύκητα αλτερνάρια (*Alternaria alternata*) (©: Τμήμα ΠΦΕ, 03-08-2023).

Νεκρωτικές κηλίδες οφειλόμενες σε προσβολή από τον μύκητα αλτερνάρια (*Alternaria macrospora*) (©: Τμήμα ΠΦΕ, 03-08-2023).

Νεκρωτική κηλίδα οφειλόμενη σε προσβολή από τον μύκητα αλτερνάρια (*Alternaria macrospora*) (©: Τμήμα ΠΦΕ, 03-08-2023).